

ARNAU PUIG
RESPOSTA AL GRUP DE TREBALL

Desembre, 1974

Amics:

Amb molt de gust em plau de correspondre a la vostra amabilitat de fer-me partícip de les vostres activitats i de les vostres inquietuts intel·lectuals. Per altra banda ja tenia esment de la vostra existència com a grup organitzat i fins hi tot he pogut assistir a alguna sessió de discussió teòrica o veure alguna materialització en obra concreta de la vostra activitat.

He llegit els textos que em trameteu; el signat a Barcelona 1973 el trobo molt coherent i explícit sobre la vostra actitud i, sense proposar-m'ho, em recorda enormement les actituds similars, mutatis mutandis, del Dadaisme, del Surrealisme (primera etapa, fins els anys trenta), de l'informalisme (fins abans dels anys seixanta), incloent-hi els programes, fites i realitzacions dels beat-generation, dels hungry-men, etc. Crec que si no existís el vostre grup operatiu, caldria inventar-lo. Esteu en la línia de la més estricta lògica inconformista que cal que tota època, tot moment, segregui del seu propi si.

Davant de l'assimilació, de l'absorció, que la societat oficial fa de tot el que les seves pròpies estructures contradictòries generen, cal tenir la suficient imaginació per a crear-ne altres de noves que obliguin a la societat a un procés de digestió indefinit i inacabat. En aquest sentit crec que el concepte d'"ocupació" que esmenteu en el vostre text és potser, l'apoteció més positiva de la vostra presència. Aquest concepte, però, tampoc no és nou; el practicaren els dadaïstes, els surrealistes i tots aquells que pogueren practicar-lo i en les ocasions que els fou possible. L'aspecte que potser, em sembla, és més nou i possitiu per a convertir-vos en més revulsius per a la societat que ens o us genera és l'exigència d'una contrapartida econòmica a les vostres accions, que no produeixen mercaderia (cosa que la vostra societat no tolera de cap manera) però que ocupen temps, que cal retribuir, com la societat retribueix a tants dels seus membres que no fan res més que ocupar temps amb l'exclusiva finalitat de mantenir un statu quo. La negativa, esmentada en el text introductori al vostre document sobre la Universitat Catalana d'Estiu, a retribuir-vos o a fer-ho molt indegudament és perquè la societat intueix que en la vostra actitud no hi ha pas intenció de mantenir un statu quo sinó, precisament, de somoure'l i posar-lo en perill. Tanmateix el fet que a vegades se us proposin retribucions, jutjades insuficients, és perquè entenen que malgrat tot divertiu i sou divertits durant una estona. Però després, prou.

Respecte a les vostres declaracions polítiques he de dir-vos que, francament, em semblen demagògiques, perquè l'art, malauradament, no és per a les masses (ni el vostre, ni l' oficial, ni l'integrat o absorbit per la societat de consum). L'art serà per a les masses el dia que tots els homes, sense excepció, siguin lluires de llur destí; no crec pas que això s'assoleixi abans d'aquest fita. Ara bé, el principi és una qüestió tàctica, però aniríeu errats si creiéssiu altrament.

Respecte a les cotitzacions i comers de l'art em sembla bé que critiqueu i rebenteu tot el que podeu. Així puguen els preus i de prop o de lluny els artistes poden anar vivint. L'art té un valor de mercaderia normalment. Això no exclou que també hi hagi el de la satisfacció espiritual o estètica en algunes ocasions. Com a mercaderia, com a inversió, és un producte com qualsevol altre que pujarà a l'alça o a la baixa mentre es pugui fer; sinó la societat se n'oblidarà. Lluitar contra l'obra com a mercaderia em sembla, doncs, positiu; però els que facin això serán sempre pocs, perquè l'artista necessita plasmar, materialitzar en formes les seves inquietuds i fins que no ho asoleix no es realitza.

Creure que només en concepte es realitza l'obra és propi d'aquells que transitòriament es preocupen de la producció artística, que són més aviat gaudidors que creadors. Al bon entenedor, salut, com deia el clàssic.

Tanmateix vull acabar dient-vos que si no existísieu vosaltres com a contestataris, la realitat en segregaria d'altres. Les societats necessiten contradictors per a subsistir, i si les estructures socials d'una societat determinada no ho permetessin, les mateixes estructures inventarien els contradictors; legals, ben entès, però contradictors. La societat és, vulguis o no, dialèctica.

Us saluda ben cordialment.